

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

NEM VIGASZ NEKUNK, hogy a zomszédos Jugoszláviában sincs jobb dolguk a kisebbségeknek. Nem vigaszt sem, hogy ott a németek képviselője most folyó költségvetési vita kapcsán ennek igen erősen hangon kifejezést is adott. Jobb arról nem beszélni, — mondotta — hogy a kisebbségek közéleti kísérleteire mi a válasz. Hát bizony jobb volna arról nem beszélni, mert csak vérző sebekben vájkálunk ezzel. Pedig kell szólnunk, mert csak így lehet reményünk, hogy meghallják szavunkat és egyszer talán mégis győzni fog a jobb belátás, mely jogainkat nemcsak emlelben, de a gyakorlatban is elismeri. Ha panaszkodunk, mindig arra történik hivatkozás, hogy másutt még rosszabb dolguk van a kisebbségeknek. Pedig vannak államok, ahol a kisebbségek ügye nem probléma. Miért nem mondják például egyszerűen a hatalmon lévők, itt van a kis Dánia, ott a kisebbségeknek igazán nincs okuk panaszra, mi is úgy tesszünk? Vagy olyan nehéz a jót követni? Vagy annyival könnyebb a rosszra hivatkozni?

MEGKEZDŐDTEK AZ ADÓKIVÉTESEK, a bizottságok házról-házra járva, a helyszínen szerzett tapasztalatokkal és a felek személyes megfigyelésével igyekeznek az adott ügy megállapítását, hogy az állam érdekeinek sérelme nélkül az adózó eleget tessen ezen állampolgári kötelezettségének. Az állam érdekei előtt kétségtelenül meg kell hajolni a magánérdeknek és mindenki, aki konszolidációs tervet kíván élni, annak keserűség nélkül hozzá kell járulni az államháztartás milliárdokat igénylő szükségleteinek biztosításához. De hogy valóban keserűség nélkül szolgáltatassa be minden egyes adófizető a maga teherviselési kvótáját, az első sorban a most munkához látott adókvétesési bizottságok mulik. Méltányosság, bejárás, valamint a tényleges vagyoni és jövedelmi viszonyok reális mérlegelése kell, hogy érvényesüljön, amikor az évente több száz milliót fizető temesvári és bányási lakosság adóját újból megállapítják. Nem szabad eltorzítani az amúgy sem rokonszenves adó fogalmát.

A POLITIKAI IDŐJÓSLÁSOK minden napra új terminust fejtenek meg a csillagokból, amely terminus a kormány fétetlen távozásának biztos időpontja. Március közepén kezdik és április végéig meg sem állanak annak tájékoztatásában, hogy mikor szűnik meg a liberális uralkodás. Mi igazán nem ragaszkodunk dátumhoz, hogy eddig és nem tovább, mert ugyis tudjuk, hogy az időjósok különösen a politikai felhők felett, igen nehéz és bizonytalan

mesterség. Az utóbbi hónapok politikai eseményeiből azt láttuk kibontakozni, hogy a Bratianu-kormány politikai élet porondjáról való távozása kétségtelenül aktuális lett és bizonyos, hogy sok kisebbségi panaszunk és jogos sérelmünk okozója tünnek el a régi rendszerrel. Bennünket igazán nem a dátum érdekel, hanem elsősorban az, hogy az eljövendő kormány — amelyről ma valóban nem lehet még tudni, hogy milyen ellenzéki es-

portosulásból és milyen pártarányok szerint fog megalakulni — milyen őszinte szívrrel viseltetik a mi kisebbségi magyar sorsunk iránt. Kormányok jönnek, kormányok mennek, felhők jönnek, felhők mennek és lényeg nem az a fontos, hogy az új felhő mikor jön házuk felé, hanem az, hogy a felelegetből villám és istencsapás zúdul-e reánk, vagy napsugár és élet szűrődik keresztül. Ezt jósolják meg a politikai időjósok!

Szövetségbe tömörülnek a kispolgárok

— Temesvári politikamentes kezdeményezés —

Temesvár, február 25.

Öt év előtt megalakult Temesvárott a Polgári Szervezet, melynek az volt a célja, hogy a polgárságot felekezeti, nemzeti, társadalmi és politikai pártállásra való tekintet nélkül egy erős szervezetbe tömörítse. A Polgári Szervezet megkezdte működését és az átmenet nehéz éveiben alig volt a városi életnek olyan mozzanata, amelyben véleményét nem hangoztatta volna. Eredményeket is ért el, de végül az lett a sorsa, mint annyi más egészséges mozgalomnak, — a fejlődési lehetőségek dacára sem fejlődött és szép lassan beszüntette működését.

Hogy a Polgári Szervezet működése mennyire hézagpótló volt, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy a város érdekeit szívesen viselő férfiak hónapok óta foglalkoznak a tervvel, hogy az igazi polgárságot politikamentesszövetségbe tömörítsék. A legutóbb lezajlott közéleti választások előtti hosszabb politikai tárgyalások miatt a tervezett kis-

polgári szövetség nem alakulhatott meg. Az eszmét azonban a kezdeményezők nem ejtették el és e hó huszonnyolcadikán, vasárnap délelőtt féltizenegyre a Patria különtermebe összehívták a kispolgári szövetség alakuló közgyűlését. A kezdeményezés élén Grosorean Kornél dr. volt temesvári főpolgármester áll. A szervezkedés az előkészítő bizottság felhívása szerint nemcsak a kisiparosokat és kiskereskedőket akarja zászlaja alá toborozni, hanem számít mindazok támogatására és közreműködésére, akik — mint a tisztviselők nagy része — kispolgároknak érzik magukat.

A magunk részéről nagy szimpátiával és őszinte örömmel üdvözljük az akciót, amely végeredményben csak előnyére válhatik Temesvár városának és lehetővé teszi azok számára is bizonyos szervezeti keretek között való elhelyezkedést, akik valamennyi politikai párttól távol állanak, bár a kispolgári szövetséghez való tartozás nem befolyásolja senkinek politikai meggyőződését.

Magyarország felosztását követelik egyes ellenzéki képviselők a cseh parlamentben

Prága, február 24.

A prágai parlament nap-nap után a legnagyobb ostromok színhelye. Az ellenzék állandóan támadja Benes külügyi politikája miatt. A felszólalók során Ha yn nemzeti demokrata képviselő rámutatott arra, hogy Magyarország békeszándéka nem őszinte, mert még ma is háborút folytat Csehszlovákia ellen, minden vérontás és katonaság nélkül. Utána Myslivec cseh néppárti képviselő szólalt fel, támadta Benes külpolitikáját és így folytatta:

— Ha Magyarországon nem történik

irányváltás, akkor a legerélyesebben kell fellépni ellene. Ha pedig Magyarország nem akarna beletörődni a mai politikai viszonyokba és nem hajlandó politikai irányváltásra, úgy nem marad más hátra, minthogy tönkre menjen és fel kell osztani. Caeterum censeo Hungariam esse delendam!

A parlament többsége azonban nem ült fel ezeknek a nacionalizmus szövegétől túlfűtött beszédeknek és óriási szótöbbséggel tudomásul vette Benes külügyminiszter külpolitikai expozéját.

Ki tud itt eligazodni A politikai időjósok új szentenciái

Bukarest, február 24.

Az Universul folytatja politikai anketjét, amelynek során legújabbán Vajda Sándort, Averescu tábornokot és Goga Oktáviánt szólaltatja meg. Vajda Sándor azt hiszi, a lapnak adott kijelentése szerint, hogy a kormány a közeli jövőben visszalép. Tartós nemzeti párti és parasztpárti kolaborációs kormányt remél és miniszterelnöki tapasztalatai alapján ennek a kormánynak a legszebb jövőt jósolja. Averescu tábornok arra a kérdésre, hogy helyén maradjon-e a kormány a parlamenti mandátum lejáratá után is, így válaszolt:

— Ha Bratianu azt hiszi, úgy én is azt hiszem.

A többi kérdésre vonatkozólag kijelentette, hogy ő érdekelt az ügyben és ezért objektív választ nem adhat. Goga Oktávián véleménye szerint a liberális kormány után egy Averescukormány következik. Egy nemzeti párti és parasztpárti kormányról beszélni szerinte lehetetlen, amit a négy év óta folyó sikertelen tárgyalások is bizonyítanak.

Megverték a rendőrségen mire a cellában felakasztotta magát

Nagyszalonta, február 24.

Detektívregénynek is beillő eset tartja izgalomban Nagyszalonta lakosságát. Az eset misztikuma a községi választások előcsatározásainak napjaira terjed vissza. Az ellenzék röpiratát egy munkásokból álló csoport osztogatta. A munkásokat emiatt elővezették a rendőrségre. Köztük volt egy Pintye Béla nevű munkás is. Amíg az egyik letartóztatott kihallgatása folyt, addig Pintyét bekisérték a rendőrségi fogdába. Amikor Pintye kihallgatására került volna a sor és egy rendőr lement érte a cellába, legnagyobb meglepetésére Pintyét felakasztva találta. Azonnal lehívta a társait, tévagták a sárról, amelyen függött még élt, de egy napi szenvedés után anélkül, hogy magához tért volna, meghalt.

A vizsgálatot abban az irányban indította meg a hatóság, vajjon mi a halál igazi oka, mert a boncolási jegyzőkönyv szerint a halál agyvérzésből állt elő. Az ügyben egyetlen döntő momentum érdemel figyelmet és ez egyik letartóztatott társának a kijelentése, aki előadta, hogy Pintye az elszünetelt verések után kijelentette:

— Most ti jöttök sorra, engem már nem bántanak, mert én végzek magammal!

Ez a kijelentés arra enged következtetni, hogy Pintye tényleg önkézzel vetett véget életének. A vizsgálatot a nagyváradi vezetőügyész vezeti.

FROMMER Cipőgyár Részv. Társ.

Detail lerakat: Józsefváros, Str. Bratianu (Uri-utca) 16, Korona-szálló mellett.

Olcsó cipő!

Páronkénti eladás a gyárhelyiségben is.

Leltári eladás!

Gyár: Belváros, Lenau-tér 2 vársáncokban.

Gyári árak!

Könnyelmű gyanusítás

egy bántási földbirtokosnő ellen

Temesvár, február 25.

A Kolozsvárott megjelenő Ellenzék a múlt év október hó folyamán nagy szenzációként közölte, hogy a moricföldi uradalom tulajdonosnője, Justh Margaréta ellen gyilkosság gyanuja miatt fejelentést adtak be a temesvári ügyészséghez. A fejelentés szerint Justhnének Györfi Etelka nevű szakácsnője három évvel ezelőtt gyanus körülmények között halt meg és hulláját az uradalmi kastély kútjában találták meg. A lapnak a híre óriási feltűnést keltett, amelyet azonban a legrövidebb időn belül követett a helyrehozó közlemény. Ettől függetlenül Bradescu főügyész a fejelentés alapján nyomozást vezetett be ebben a titokzatos ügyben. Az ügyészi eljárás közel hat hónapig tartott, míg most Bradescu főügyész a megejtett helyszíni szemlék, tanuvallomások és a halál körülményeinek teljes kiderítése után az eljárást Justh Margaréta ellen megszüntette. A megszüntető végzést a táblai főügyészség is tudomásul vette és az így jogerős.

Száz előléptetés

a temesvári városi tisztviselők között

Temesvár, február 25.

Néhány nap előtt jelentettük már, hogy a bukaresti legfelső közigazgatási tanács csekély módosítással megerősítette Temesvár város idej költségvetését. Tegnap érkezett meg a városhoz a belügyminisztérium végleges döntése, amely jóváhagyta a közigazgatási tanács által eszközölt módosítással a költségvetés valamennyi tételét és eszerint Temesvár az idén egy 335.958.110 lei 88 banit kitevő költségvetés keretében fogja a városi beruházásokat eszközölni.

Az új költségvetésnek a személyi kiadásokra vonatkozó része számos városi tisztviselő előléptetését tette lehetővé és az immár aprobált kiadások alapján a városi tanács a tisztviselői karban a következő előléptetéseket eszközölte: Bugariu Koriolán dr. tanácsos a VI. fizetési osztály 2. fokozatába, Heim Ernő dr. és Disela Pál tanácsosok a VI. fizetési osztály 3. fokozatába, Vancu Dimitrie, Tóth Ferenc, Schimmer István, Linca Valériu, Benrad Virgil és Pacurariu Emil a VII. fizetési osztály 1. fokozatába, Angerbauer Roland dr., Polen János, Rippel Károly, Oberst Bernát, Száif Péter, Buna Dimitriu, Bautz István és Finke Árpád a VIII. fizetési osztály 1. fokozatába, Miutiu Péter, Bauer Henrik, Kremez Artur, Raffinszky József és Loichita Eutim a VIII. fizetési osztály 2. fokozatába léptek elő. Ezenkívül még közel hetven kisebb javadalmazás városi tisztviselő és alkalmazott lépett elő kedvezőbb fizetési fokozatba.

Hazug mesét költött

Temesvár, febr. 25.

Gutu Tódor gyárvárosi rendőrfőnök a ravasz csalási szándék eredeti módját leplezte le. Megjelent ugyanis nála egy Triponescu Mária nevű, Fő-utca 46. szám alatt lakó asszony azzal, hogy a piacon egy zsebtolvaj ellopta a pénztárcáját, az összes iratait és így a piros igazolványát is. Gutunak gyanus volt az eset, mert az utóbbi időben a hasonló tartalmu fejelentések mindinkább gyakoriakká váltak és vállatára fogta az asszonyt, aki végül beismerte, hogy nem loptak el tőle semmit sem. A piros igazolványát azonban elvesztette és mivel a másolattal járó utánjárást el akarta kerülni, a rendőrség igazolványával gondolt magának másik igazolványt szerezni. Triponescu Mária ellen az eljárást megindították.

Ahány szavazat, annyi mandátum

Az általános választások előkészítése. — A választójogi bizottság fontos ülése

Bukarest, február 24.

A parlament választójogi bizottsága a belügyminisztériumban tegnap ülést tartott. A Viitorul szerint a bizottság a következő nagyfontosságú határozatokat hozta:

Az általános választások eredményeinek proklamálása az egyes pártokra az egész országban leadott szavazatok összege után azok arányában történik. A mandátumok felosztási módját még nem állapították meg, mert a proporionalitás számarányait illetőleg még nem jutottak elhatározásra. A bizottság kimondta, hogy minden megye egy választókerületet képez. A választási listák a községi választásoknál jelenleg érvényben volt listák maradnak és a választási igazolványokat a bíróság fogja kiosztani. A bizottság legközelebb vasárnap tart ülést, amikor döntenek majd a függőben maradt pontokra vonatkozólag is.

Az Adeverul szerint a választójogi bizottság tegnapi ülésén az a javaslat került megvitatásra, hogy a mandátumok felosztása az egyes pártok között az egész országban leadott szavazatok arányában történjék, nem pedig a választói kerületek, vagy pedig a megyék szavazatainak arányában.

Kulturtanácsnokból moziigazgató

Még az idén új modern emeletes mozi épül Temesvárott — Még bizonytalan, hogy ki lesz az új kulturtanácsnok

Temesvár, február 25.

A temesvári városi mozgóképszínházak új igazgatója, Biraescu György kulturtanácsnok, elfoglalta állását. Március elsejéig még ellátja a városházán eddigi munkakörét is, azonban máris állandóan a mozi igazgatói irodájában tartózkodik. Megkérdeztük az új moziigazgatót programja felől és a következő választ kaptuk:

— Programom röviden ez: a legjobbat, legszebbet és legfrissebbet adni, ami a filmgyártás terén készül. Eppen ezért elhatározott szándékom, hogy nem dolgozom kizárólag egy filmgyárral, sem egyetlen filmkölszövő vállalattal, hanem érintkezésbe lépek mindazokkal, akik szépet, újat, szenzációsat és frisset hoznak a filmpiacra. Szóval nem fogok egyetlen filmvállalatot sem protekcióban részesíteni. És nem akarok teljesen a saját véleményem alapján sem döntéseket hozni, hanem mindig meg fogom hallgatni mások tanácsát is, mert ebből csak az intézménynek lehet haszna. A közönséget kérem, hogy nézzen bizalommal működésem elé s ha bármilyen panasa van, juttassa azt hozzám. Munkakodásomban kérem a sajtó támogatását is s szeretném azt a jóviszonyt, amely köztém és a

sajtó között mindig fennállt — hiszen magam is voltam azelőtt újságíró — továbbra is fenntartani.

Az új mozi létesítésére vonatkozólag Biraescu György moziigazgató a következőképpen nyilatkozott:

— Az új mozi a régi közepében épül azon a területen, melyet e célra mint kulturtanácsos jelöltem meg. A tervek még nem készültek el, de bizonyos, hogy az új mozi modern, emeletes épület lesz nagy nézőterrel, tágas folyosókkal, büféekkel, dohányzókkal és várotermekkel. Az építkezést még ebben az esztendőben kezdjük meg, mert azt akarom, hogy a jövő évben az új mozi már megnyílhasson.

Megkérdeztük aztán az új moziigazgatót, hogy a városnál a kulturtanácsosi székben ki lesz az utódja?

— Erre vonatkozólag még nincsen döntés, — mondotta, — március elsejéig még én vezetem az ügyeket, akkorára majd csak találunk valamely megoldást. Csak az a bizonyos, hogy mint moziigazgató továbbra is adminisztrátora maradok a színháznak és a Városi Közlöny szerkesztését is megtartom. Utódomnak e két munkakörrel kevesebb dolga lesz, mint volt nekem.

Kenyereslányok és kávéslányok

öthavi bérddifferenciát követelnek a kávésoktól

Temesvár, február 25.

A temesvári kávéházi és vendéglői alkalmazottak múlt nyári bérmozgalmak alkalmából a munkások és munkaadók tárgyalásai eredménytelenek maradtak. Az ügy döntőbírósa elé került, amely az új fizetésekre vonatkozólag határozatot hozott és kimondta, hogy az október elsejével lép életbe.

A pincérek meg is kapták a felémelt fizetéseket, a kávéslányok és kenyereslányok ellenben a régi fizetéseik mellett

maradtak továbbra is. A döntőbírósa határozat ugyanis kimondja, hogy a kávéslányok az eddigi havi 1500 lei fizetés helyett 1800 leit kapjanak, a kenyereslányok, akik eddig csak százalékos kaptak az eladott kenyér és sütemény után, a határozat szerint havi 800 lei fizetést és tíz százalékot igényelhetnek. A munkaadók kijelentették, hogy ezt a rájuk kényszerített feltételt nem teljesíthetik és inkább új és olcsóbb alkalmazottakat vesznek föl.

Igy a kávéslányok és kenyereslányok nem firszirozták a magasabb fizetéseket.

Szakszervezetük figyelmeztetésére azonban most az iparügyi hatóságok fordultak és kérik, kötelezzék ez munkaadókat, hogy a bérddifferenciát októberig visszamenőleg fizesse meg és ezenkívül a hetenkinti emaradt egy szabad napért járó fizetéseiket is adja meg. A Lloyd, Royal, Grand Hotel, Wendt, Palace, Elite, Korona és a Tiszti Kaszinó kávéházak szakszervezetei közül harmincan adtak be ilyen kérésset.

Köszö János dr., az iparügyi hatóság nevében ma hallgatta ki a panaszosokat és a munkaadókat is. A munkaadók kijelentették, hogy eddig a kenyereslányok és kávéslányok nem is kérték a magasabb bért, mert ha megtették volna, felemondtak volna nekik és olcsóbb munkaerőket alkalmaztak volna, mivel a felémelt üzemköltséget az üzlet nem bírja el. A panaszosok viszont kijelentették, hogy a döntőbírósa határozat alapján a munkaadóknak lett volna kötelességük nyilatkozni, hogy az új béreket megadják-e, vagy sem.

A vitás ügyben az iparhatóság a döntést legközelebb hozza meg.

Kerülő utakon

autón, vasuton, verekedéssel Nagykovárestől Temesvárig

Temesvár, február 25.

Kellemetlen kalandja volt Kohn Nándor temesvári kereskedőnek, aki Nagykovárestől egy teherautón akart bejönni Temesvárra. Kohn, akin a gyárvárosi Gránátos-utcában van üzlete, Feuermann Andor kíséretében Nagykováresten járt, ahol gabonát vásárolt. A korcsma előtt dolga végeztével teherautót pillantott meg, amelyen Hübner Viktor tulajdonos és Michalache Sterea soffőr ültek. Kohn Nándor megkérdezte, hajlandók volnának-e pénzért őt és társát Temesvárra bevinni. Mikor erre vonatkozólag megállapodtak, Kohn és Feuermann felültek az autóra, amely Törökszákosra ment velük. Hübner azt mondta, hogy ott egy kis dolga van és azt ajánlotta Kohnnak, hogy addig nézze meg a malmot. Félóra mulva Kohnt kihívták a malomból azzal, hogy tovább mennek. Megütözve látta, hogy az autót megrakták lisztes zsákokkal s kijelentette, hogy inkább vonaton utazik haza, mert nem akarja, hogy a ruhája tele legyen liszttel. El is indult a vasuti állomás felé. Erre Hübner nekitámadt Kohnnak és követelte, hogy fizesse meg a Temesvárig való utat, majd megfogta téli kabátját, olyat rántott rajta, hogy beszakadt, aztán ledobta a földre, a soffőr segítségével elverte, aztán elvette kabátját, botját, kalapját, utána fölugrott az autóra és tovább robogott. Kohn és Feuermann vasuton jöttek be Temesvárra és azonnal fejelentést tettek a rendőrségen. Kohn elmondta azt is, hogy a téli kabátjában hétezer lei készpénz és három ébresztő óra is volt. Fejelentéséhez csatolta Popa dr. orvosi bizonyítványát a szenvedett sérülésekről. Ebben az ügyben Graciu György rendőrkormányos ma hallgatja ki a feleket.

Pikáns választási pótmozgalom. Bukarestből jelentik: Stelian Popescu, az Universul igazgatója, jelöltséget vállalt Ploestiben, ahol tudvalevőleg pótválasztás lesz. A nemzeti párti vezérek közül többen támogatására odautaztak, amire a parasztpárt Michalacheval az élén elhatározta, hogy több hívet Ploestibe küldi, ahol Stelian Popescu ellen fognak korteskedni az ellenpárti lista javára.

Megérkeztek A. Gagniere & Co. Ltd. London

világhírű férfiszövetkülönlegességei

NIKOLITS & SCHUTZ

egyedárusítónál, Timișoara, Takarékpénztár-utca, Agrár-palota. Telef. 18-42

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaza St. George (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.

Kiadóhivatal: 2-52.

Nyomda: 10.

Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az újkirályságban 3 lei. Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ek., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Házról-házra,

Éjtől-ajtóra, utcáról-utára bolyongó oldos de sok is van Temesvárott. Zongyosak, szegények, beesett aruak, remegő járásuk, réveteg szemük. Már a kinézésük is olyan, hogy mikor meglátod őket, önkéntelenül is a zsebedbe nyulsz, hogy pár leit adj nekik.

Toprongyos, torzonborz alak lép be az egyik temesvári bankba. A pénztár előtt oda áll a várakozók sorfalának végére. Mikor végre oda kerül a pénztárnyílás elé, a sok munkával elfoglalt pénztáros futó tekintettel vet rá és szól:

— Eltévesszette a napot. Ma nincs péntek. Csak pénteken adunk almizsnát.

Megreppen a koldus:

— Kérem szépen, most nem almizsnáért jöttem.

Toldott-foldott, színehagyott kabátja belső zsebéből kikolorász egy újságpapíros. Az újságpapírból takarékkönyvet hámoz elő. Kinyitja a könyvet, amelyben három darab százast és vagy hét huszaleis bankjegyet fekszik.

A bankpénztáros átvesszi a takarékkönyvet a pénzzel együtt. Néhány perc múlva visszaadja a betétkönyvet.

A koldus távozik, a bankpénztáros pedig beszél:

— Ez az öreg koldus társai között János bácsi néven ismeretes. Több mint huszezer leie van a bankban. Minden hónapban kétszer-háromszor is szaporítja betétjét. Azt mondja, hogy ezt a pénzt akkorára gyűjti, amikor majd nem tud már dolgozni, vagyis koldulni. A tőkéhez nem nyúl hozzá, kivéve évenként egyszer, nyáron, a névnapja előtt. Nagy traktát szokott ilyenkor csinálni, van pecsenye többféle, sütemény, gyümölcs és főleg sok ital, a tejébe meg cigányzene. Minden névnapja előtt kétezer leit vesz ki az öreg erre a célra.

Mikor csudálkozom a kapitalista kolduson, a pénztáros megjegyzi:

— Nem ő az egyedüli. Nálunk még két másik koldusnak is van betéte. És más bankok is vannak, melyek ilyen betéteket kezelnek.

Eszembe jutnak az állami tisztviselők. Szegények! Ezeknek nem futja bankbetételre. Ők az igazi koldusok.

— Az Arany János Társaság ünnepi felolvasó ülésének eredeti műsora annyiban szenvedett változást, hogy az Odeon zenekar helyett a temesvári „Gloria” dalegylet a műsor első száma gyanánt, Zichy Géza Szerenádját, utolsó száma gyanánt Rieger „Isten hozzád” című karát adja elő.

— Megbüntetett bérkocsis. A rendőrbíró Lénárt János bérkocsist, aki az érvényben lévő tarifánál magasabb viteldíjat számított föl, ötszáz lei pénzbüntetéssel sújtotta.

A magyar frankbizottság jelentése

A hamisítás ténye ellenkezik Magyarország hagyományaival, elveivel és a nemzeti becsülettel

Budapest, február 25.

A magyar nemzetgyűlés tegnap ülésén Rubinek István a frankbizottság előadója bejelentette jelentését, amelyben leszögezte a bizottságnak azt az álláspontját, hogy a frankhamisításnak nincsen politikai háttere, mert az ellenkezik a magyar nemzet becsületével, hagyományával és nemzeti elveivel. A jelentés további része megállapítja, hogy a kormány teljes eréllyel jár el a nyomozást illetően és felelősség nem terheli és kéri a parlamentet, hogy térjen napirendre az ügy felett.

A kisebbségi véleményt Vázsonyi Vilmos terjesztette be. A frankbizottság kisebbsége sze-

rint a kormány idejében értesült az egész hamisításról és még sem járt el a kellő eréllyel. Kéri, hogy a nemzetgyűlés fejezze ki bizalmatlanságát a franküggyel kifolyólag a kormánnyal szemben. Farkas Tibor és Rassy Károly külön véleményt jelentettek be a bizottság működése ellen.

Elnök kérte, hogy a frankbizottság jelentése feletti döntést a holnapi ülés napirendjére tűzhesse. Rakovszky István belügyminiszter aggályát fejezte ki az ügy ilyen gyors letárgyalása felett és kérte, hogy Peyer Károly a kisebbségi vélemény előadója kitalálása dacára megjelenhessen. A ház mindkét indítványt elfogadta.

Ötvenkét éves fiatal mama

Temesvár, február 25.

Öreg atyai barátom mindig azzal a jó tanáccsal bocsát el, ha néha napján találkozunk:

— Fiam az életet úgy kell felfogni, ahogy adja magát...

Ebben a pár szóban benne van az öregek stoikus életfelfogása, amit mai fiatalok, talán sohasem tudunk megérteni. De mindezek felett igyekszem úgy felfogni az életet, ahogy adja magát és hiranyag keresés közben nem mindig érdekel, hogy politikust vagy nagyratartott közigazdást szövegetek meg. Ami itt sűrű forog ebben a most nyers levegőjű városban az mind téma, az egytől-egyig riportanyag. Miért ne írhatnék szerencsés Klein Sándornéról, bizonyos cipőgyári munkás feleségéről, aki ötvenkét éves korában megajándékozta férjét a tizenkettedik év gyermekkel? Miért ne?

Elmentem hozzá. Hagyjuk el a színeket. Az olvasó megbocsájt érte. Hiszen a sablonos kispolgári nyomorral kellene kezdenem... Kétszobás lakás, nem is lakás, csak barakklakás künn a vásártér mellett. Egészségtől duzzadó köpcös asszony fogad. Beszélgetünk. Éppen úgy, mintha a nagyratartott politikust szövegetném meg.

— Asszonyom, furcsa egy kicsit ötvenkétéves korában... Nem?

A nő elpirul. Igen, a fiatal ötvenkét

éves mama, az ujdonsült, elpirult. Pedig nem volt mit szégyenlennie kérdés miatt. Szapora bőbeszédűséggel, mint aki befutott az érdekesek közé, hadarja:

— Tizenegy élő fiugyermekünk van, épek, erősek, közülük jelenleg hárman is teljesítenek katonai szolgálatot, a többi részint segéd, részint inas, egy gyermeket tanítatunk, éleleszü fiu, csak kikinődjük a tanítási költséget. Talán még lesz valami a fiuból, hadd legyen egy ur is közülük! De a férjem mindig sopánkodott, ha egy-egy szép leánygyermeket látott és sokszor úgy beszélgettünk, hogy bizony emellé a tizenegy fiu mellé nagyon is beleillenek egy lány... Tetszik tudni, mégis a lány az ad valami szint és elevenséget ennek a szükre szabott családi életnek. A fiuk elröppennek, katonák lesznek, megnősülnek és az öreg szülőknek mégis csak a lány marad egészen közel. Hát erről úgy éjszakánként, amikor az álom elkerülte a szemünket, sokat beszélgettünk és a vége az lett, hogy hála a jó Istennek a tizenkettedik gyermekünk lány lett...

Kérdően tekintettem az asszonyra. Kéin Sándorné elhárító mozdulattal tette:

— Nem, nem... Hova gondol? Most megvan a lány is már, egy tucat éppen elég...

B•U•I•C•K

1925 augusztus 18-tól szeptember 11-ig az orosz kormány autominősítési versenyét rendezett Leningrad—Tiflis—Moszkva között, vagyis 5300 kilométer távolságon. 84 különböző márkájú autó vett részt a versenyen, amelyeket a cilinderek kapacitásához mérten osztályokba soroztak.

A második osztály a következő nyolc márkát foglalta magában: Buick, Benz, Fiat, Hudson, Nash, Pachard, Pierce-Arrow és Studebaker.

A verseny célja volt a különböző jó gyártmányok előnyeit megállapítani és átalakításukat az oroszországi utak jelenlegi állapotához képest.

A második csoport részére megállapított öt díj közül négyet a Buick gyártmányok nyertek el:

1. Az orosz kormány részéről felajánlott nagy díjat a legjobban osztályozott gép részére,
2. A gazdasági verseny első díját,
3. A menetközbeni sebességi verseny első díját,
4. A nyugvó helyzetből indított sebességi verseny első díját.

Vezérképviselő Románia részére:

„NOËL” Részvénytársaság
Bukarest, Calea Victoriei 105

— Locarnó körül. Belgrádból jelentik: Nincsi cs külügyminiszter Rómába utazott, hogy Mussolini olasz miniszterelnökkel a locarnói szerződés következtében keletkezett új helyzetről tárgyaljon. A jugoszláv külügyminiszter Rómából Páris keresi fel.

— Pótválasztások Temes megyében. A községi választások folytatásaképpen holnap, pénteken mennek végbe a pótválasztások. Temes-Torontál-megye területén tizenkilenc községben tartják meg holnap a pótválasztást.

— Hárommillió fizetésképtelenség Orsován. A mostoha gazdasági viszonyok következtében egyike a legrégibb cégeknek került fizetési zavarok közé. Kugler Felix orsovai ékszerész cég fizetésképtelenséget jelentett. Az aktívák háromnegyedmillió leit tesznek ki, amivel szemben a passzívák meghaladják a hárommillió leit.

* A Holdban is van élet egyes tudósok megállapításai szerint, akik azt mondják, hogy a holdbeli emberek igen boldogok. Mit ér minden boldogságuk, ha nem vásárolhatnak Pa Mihály temesvári hentesmester Telekház-téri és Mária melletti üzleteiben remek felvágottat és sonkát.

— Ki lesz Kolozsvár polgármestere. Kolozsvárról jelentik: A községi választások befejeztével aktuális lett a polgármesteri szék betöltése. Tudósítónk kérdést intézett erre vonatkozólag a nemzeti párt egyik vezetőtagjához, aki kijelentette, hogy a polgármesteri szék betöltésére eddig még nem gondoltak, mert ezt az ügyet lényegtelennek tartják. Az ellenzék ugyanis közeli kormányváltást remél és ebben az esetben az egész közigazgatási törvény megsemmisül. Liberális körökben többféle kombináció merült fel az új polgármester személyét illetően. Első helyen emlegetik Utalea jelenlegi polgármestert, de mivel ő kibukott a választáson, a kérdést úgy akarják megoldani, hogy a paktumos lista három első tagja lemond és így Utalea mégis bekerül a városi tanácsba.

* A Lloyd-tavernában fényes ünnepi műsor.

— Visszaadta a kölcsönt. Dados János mehalai cigány udvarába az éjjel betörtök és onnan két teknőt, két dézsát és egyéb háziesszűket vittek el. A rendőrség a tettest Bócz Ferenc mehalai cigány személyében kézrekerítette, aki azzal védekezett, hogy csak visszaadta a kölcsönt, mert néhány hét előtt Dados tört be az ő házába.

* „Ha egészségét meg akarja őrizni, leghelyesebben cselekszik, ha száját FARMODONT fogkrémmel és szájjalával ápolja, miáltal megakadályozza a fertőző bacillusoknak a szervezetbe való jutását.”

— Egy miniszterelnök, aki operál. Athénből jelentik: Pangalos miniszterelnök a szaloniki tisztikar bankettjén beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy amikor elhatározta Görögország kormányformájának megváltoztatását, a hadseregre számított, mert ez egész Görögország egyetlen egészséges része. A görög hadsereg mindig élén állott a szabadságért és jogért vívott forradalmaknak, szerencsétlenségre azonban ezek a forradalmak sohasem vezettek eredményre és azok vezetői egyesíteni akarván a forradalmat a törvényességgel mindig visszatértek a parlamentarizmushoz, amely viszont mindent felborított. Ezért Pangalos csak akkor fogja misszióját befejeztné tekinteni, ha a beteg részeket eltávolítja az ország testéről.

* Vasárnap, 28-án este 9 órai kezdettel nagy Purim-bál a Patria-kávéházban, Gyárváros, Gerson Testvéreknél. Konfetti-szerpentin csata. A zenét Toll Józsi szalonzenekara szolgáltatja.

Szenzációs

angol táncclemezek

megérkeztek

KATZKY, Mercy-utca 10

— **Uj orvosnő.** Rothbart Mici, férjezett Sinkó-Spitzer Erviné, Rothbart Jakab temesvári szeszgyáros leánya a bécsi egyetem orvoskari fakultásán sikerrel letette az összes szigorlatokat és orvostudorrrá avatták.

• Az 5-ik vadászrezd zenekara közreműködésével 28-án, vasárnap este nagy *Purim-est* a Grand-kávéházban Gyárváros, Piața Traian, *Gerșon Testvérek*nél.

— **Őseink helyes életmódja.** Ezen címen Madary-Kreybig Károly, az ismert mazdaznanista író Temesvárott két előadást tart és pedig szombaton este fényolckor a Német Házban németül és vasárnap délután öt órákor a városháza nagytermében magyarul. Az előadásokon ismerteti a mazdaznan életrendet és filozófiát. Mindkét előadás látogatása ingyenes.

Színház

• **A magyar színtársulat sikere Aradon.** Aradról jelentik: Az aradi színházi szezon, amelyet Maurer Béla igazgató január elsején nyitott meg, teljes sikerrel folyik. A bemutatott új darabok közül különösen Molnár Úvegcsipője és az Orlov ért el páratlan sikert. Az Orlov eddig zsúfolt házak előtt tizennyolcszor került színre. mártól kezdve pedig öt estén keresztül mint vendég Lengyel Irén játsza el benne Nadja szerepét. A társulat három előadással hódolt az elhunyt Blaha Lujza emlékének s az előadások keretében a színpadon száz cigányzenész sorra játszotta azokat a dalokat, melyeket Blaha Lujza tett népszerűvé. Ugyancsak fényes estéje volt az aradi színháznak Szendrey Mihály volt aradi színigazgató jubileuma alkalmából rendezett előadása is, amikor a társulat nevében Maurer igazgató és Kassay Károly üdvözölték Szendreyt, akihez ugyanakkor Robu János dr. polgármester magyaryelvű beszédet intézett és átnyújtotta neki a város ezüst babékoszorúját.

• **Öt magyar színházi est Temesvárott.** A Maurer Béla igazgató-sága alatt működő aradi színtársulat március elsejétől kezdve öt estén Temesvárott vendégszerepel tekintettel arra, hogy ezen idő alatt Aradon román társulat játszik.

Művészet

• **Bartók Béla pénteki hangversenye** iránt olyan nagy érdeklődés mutatkozik, hogy a »Banat« már csak csekély számú jegy felett rendelkezik. A világhírű zeneszerző és zongoraművész szenzációs műsora még fokozza az est művészi színvonalát és érdekességét, amely valóságos ünnepe lesz a zenei évnak. A művészi eseményt jelentő hangverseny este 9 órákor kezdődik a Tiszti Kaszinóban.

• **Eminet festő temesvári kiállítása.** Vasárnap, február 28-án délután 11 órákor nyílik meg a józsefvárosi »Atheneum« termében (volt Délvidéki palota) **Eminet** festő kiállítása, amely olajfestményeken kívül akvarelleket és metszeteket is tartalmaz. Eminet János a kiváló fiatal művész a temesvári közönség előtt sem ismeretlen, egyes képekkel már az itteni kiállításokon is szerepelt. Legutoljára Olaszországban tartózkodott, Velencében, ahol leginkább tájképfestéssel és kompozíciókkal foglalkozott. A fiatal festő komoly és művészi törekvései megérdemlik, hogy a gyűjtők, mint a képedvelők érdeklődő figyelmét.

Értesítem

a t. közönséget, hogy gépjárató-műhelyemet II., Árok-utca 1 sz. alól, **II., Burkus-u. 3 szám** alá helyeztem át. Műhelyemet a mai kornak megfelelőleg a legmodernebbül berendeztem és abban a helyzetben vagyok, hogy a legprecízebb gépmunkákat is el tudom végezni. **Autogénhegesztés!** Teljes tisztelettel

Husz Müller Mihály
gépjárató-műhelye

Régi haragosok az utcán ha találkoznak

A gyiroki emberölés ügye a temesvári törvényszék előtt

Temesvár, február 25.
Vacan Mihály huszonhat éves gyiroki lakos egy korcsmai verekezés után vasvillával agyonszúrta Cadariu Mihályt. Ebben az ügyben tegnap tartotta meg a temesvári törvényszék a főtárgyalást. A vádat Mateiu ügyész képviselte, míg a védelmet Gropsian Mihály dr. szenátor látta el. A vádlott vallomásaiban eladta, hogy ő és Cadariu régi haragosok voltak. A kritikus napon is találkoztak a község korcsmájában, ahol újabb összetűzések voltak közöttük. Haragban váltak el. Ő hazament. Este valaki kihívta a lakásából. Gyanútlanul kiment az utcára, ahol Cadariu várta és egy vasvillát szorongatott a kezében. Cadariu durván

ráfördött, ő látva, hogy a helyzet komoly, kicsavarta a villát Cadariu kezéből és testi épségének megvédelme miatt rásújtott. Megölni nem akarta. Kihallgattak husznál több tanút. Mateiu ügyész súlyos büntetés kiszabását kérte, míg Gropsian dr. védő bizonyította, hogy jogos önvédelem esete forog fenn. A törvényszék hosszas tanácskozás után részben magáévá tette a védő érvelését és Vacant erős felindulásban elkövetett emberölésben találta bűnösnek és hét havi fogházra ítélte, amelyből négy hónapot vizsgálati fogságba betudott. Egyben elrendelte a vádlott azonnali szabadlábra való helyezését. Az ítélet ellen ugya a védő, mint az ügyész felelbezt.

MOZI

Belvárosi mozi: február 26. és 27.
Gyárvárosi mozi: február 28. és március 1.
Meha!al mozi: március 2.

Királynők harca

vagy

Doroty Vernon

Megható történelmi dráma Charles Major regénye után
10 felvonásban.

A főszerepben: MARY PICKFORD

Kiegészítésül egy elsőrangú amerikai vígjáték 2 felvonásban.

Rendes helyárak.

Távirat!

A n. é. közönség közkívánatára

Az opera Fantomia

cimű hatalmas film Lon Chaney (Ouasimodo) hírneves moziművész legnagyobb alkotásával tulszárnyhatatlan amerikai rendezéssel, mely több millióba került.

Pénteken, február 26-án

is a gyárvárosi „Apollo” moziban lesz bemutatva.

Az igazgatóság

Megjelent

a Mocianu-féle

legújabb, román-magyar szövegű és 1926 június 1-ig érvényes országos

vasuti menetrend

Praktikus összeállítás, megbízható adatok, összes vonatok és állomások, román-magyar és magyar-román névsor, térkép, szállodai cím- és árjegyzék. :-: :-: Ára 40 lei.

Kapható mindenütt!

Viszonteladókna szokásos rabbat.

Kiadó: „HERMES” HIRDETÉSI VÁLLALAT Cluj, Piața Unirei 28.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasságot legelőnyösebben közvetít. Minden megbízás eredményért garantiát. Cégjelzéstelen levelezés. „Amor” Timisoara, I. Gen. Praporgescu 7.

Csapágyakat, közlőműveket, fali- és függőgyámokat, kapcsolókat legelőnyösebben szállít Friedrich Testvérek gépgyára Timisoara.

Vidékre keresek jól főzni tudó szakácsnőt, vagy mindenest szakácsnőt. Bővebbet Belváros, Erőd-utca 12, II.

Használt téglagyári gépeket megvételre keresek Eliás Cyoző gépészmérnök Timisoara, Str. Radulescu 6.

Gyermekruha varrást és fehérnemű javítást jutányosan vállalom, Erzsébetváros, Korona-utca 3, jobbra. Ugyanott házikoszt kapható és két szerényebb ember részére butorozott szoba teljes ellátással kiadó.

Hoffherr-Schranz elevátor eladó, Munkás-telep 190.

A Belváros központjában kisebb üzlet vagy világos udvari helyiséget keresek könyvtérszert részére. Potenz, Józsefváros, Arany János-utca 8.

Eladó Máv. golyós cséplő 14 HP eredeti magánjáró. II., Buziási-ut 4.

Nősülne középkorú, jobb, állami tisztviselő Csakis foglalkozással bíró hölgyek leveleit kéri „Fortuna” jellegre a kiadóba.

Telefon 10-71

Mindennemű

butorok legolcsóbban Ungor asztalosnál, Gyárváros, Fő-u. 83

Eladunk

hosszu részletre a gyárvárosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepeünk tégl- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre főlépít. Tervek, költségvetések és kézi téglaprésingyen áll rendelkezésre. **Kardos-telep intézőségénél** Belváros, Str. Primaria (Városház-utca) 16 sz.

Prochaska Ede Fiai

Temesvár, IV., Bonnáz-utca 21

Ford

Lineoln—Touring—Truck—Fordson, R. Wolf cséplőgépek, Magdeburg—Buckau. **Ford-autók és traktorok javító-műhelye**

A Girodai-uton egy 2 szobakonyha és üzlethelyiségből álló ház, mellette 357 □ öl kert

azonnal kiadó

vagy eladó. Közelebbi információ: II., Nagytöltés-utca 2. Bild József kereskedőnél

Ha szép akar lenni, használjon Kukla-féle Lillomtej-kremet, lillomszappant, lillompudert, 3 színben. Kapható kizárólag Kukla Emil városi gyógyszerárban, a Fekete Szaboz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Lapárusítók

magas jutalékkal felvétetnek a Déli Hírlap kiadóhivatalában, TIMISOARA-BELVÁROS, Szentgyörgy-tér 4